

[Kjeld Olesen.]

af andre. Samtidig bør der — hvis der udtrykkes ønske om at lægge dette landsdækkende samarbejde ind i noget fastere organisatoriske rammer — ydes fornøden bistand hertil fra forsvarrets side.

Forsvarsministeren (*Ninn-Hansen*): Hr. Kjeld Olesens spørgsmål vedrører talsmandsmøderne og en eventuel ændring af formen for disse. Må jeg sige herom, at talsmandsmøderne helt igennem er en nydannelse inden for forsvaret. Da vi havde det første den 28. juni 1968, tror jeg ikke, man havde haft noget tilsvarende andre steder. Men jeg vil gerne sige i forbindelse med de regelmæssige møder, der har været i mellemtiden, at jeg egentlig synes, de har givet ganske gode resultater; og i hvert fald har jeg selv lært meget af disse drøftelser med de værnepligtige, ikke mindst af den meget positive indstilling, de unge værnepligtige har til spørgsmålene.

Møderne har da også vakt interesse i det høje ting — det fremgik af en udvalgsbetænkning for nylig — og også forskellige steder i udlandet har man interesseret sig for sådanne møder. Men det siger sig selv, at når det er en nydannelse og man ikke i forvejen har forberedt en hel masse med hensyn til formen, skal man søge efterhånden at finde frem til den mødekarakter, der vil give de bedste resultater.

Hr. Kjeld Olesen har i sit spørgsmål peget på, at de værnepligtige talsmænd kunne samles inden mødet med mig for at få lejlighed til at drøfte dagsorden m. v. Det finder jeg ganske naturligt, og jeg har for et stykke tid siden taget initiativet til det i forbindelse med indkaldelsen til det møde, der skal finde sted i december. Det er også naturligt at gøre det nu, fordi de værnepligtige talsmænd er blevet placeret forskellige steder i forsvarskommissionen, som hr. Kjeld Olesen ved: i det arbejdsudvalg, der behandler straffeloven og retsplejeloven, og i forbindelse med cafeteriaordningen er der tre værnepligtige med i forarbejdet. Det er

helt igennem rimeligt, at de får lejlighed til at drøfte resultaterne fra disse udvalg med deres kammerater og altså også dagsordenen, og derfor bliver der et møde, dagen før jeg skal have mødet med talsmændene.

Hr. Kjeld Olesen nævner også spørgsmålet om en egentlig organisationsdannelse. Det har været rejst over for mig mere sporadisk ved et par talsmandsmøder, men kommer til egentlig forhandling på decembermødet. Jeg har udtalt mig noget skeptisk om det ved de pågældende lejligheder, fordi jeg tror, at der med den kortere tjenestetid, vi har fået, vil blive for lidt tid til, at man kan få en effektiv organisation for hvert hold værnepligtige. Dertil kommer, at jeg tror, at den mere umiddelbare form, vi har i talsmandsmøderne, er bedre. Hvis vi skal følge samarbejdsordningens mønster, vil en organisationsdannelse nemlig betyde, at der skal skubbes en række mellemlid ind, og det tror jeg ville være mindre heldigt. Jeg synes altså, vi hellere skal bygge videre på den nydannelse, som møderne mellem talsmændene og forsvarsministeren er, og hele tiden søge at modernisere og ændre formen, sådan at de unge ad den vej kan få mest mulig medindflydelse på, hvad der sker.

Kjeld Olesen: Jeg vil gerne sige tak for svaret og føje til, at jeg synes, det er prisværdigt, at forsvarsministeren holder disse møder med talsmændene.

Det, mit spørgsmål sigter imod, er ikke i første omgang en fasttømret organisation. Men jeg synes, det er ret vigtigt, at de værnepligtige talsmænd får mulighed for regelmæssige drøftelser; så må behovet afgøre, hvor tit de skal finde sted. Men jeg synes nok, at man af de udtalelser, man har hørt fra talsmændene, kan slutte, at selv om man måske dagen forinden det halvårige møde kan tale sammen alene, eksisterer der alligevel et behov for noget mere. Jeg håber derfor, jeg kan opfatte ministerens bemærkninger således, at hvis behovet skulle vise sig og blive udtrykt af tilstrækkelig mange blandt talsmændene, er han parat til at yde